

CONSULTATIEREACTIE AAN MINISTER VAN I&W OP CONCEPTWETSVORSTEL AANPASSING BELASTINGSTELSEL (BIJLAGE)

Portefeuillehouders: Vincent Lokin en Rogier van der Sande.

Stellers: Egbert Monsma en Wijnand Dekking.

BESPREEKSTUK (BESLUITVORMEND)

GEVRAAGD BESLUIT

1. Kennis te nemen van het conceptwetsvoorstel aanpassing belastingstelsel en de notitie waarin het conceptwetsvoorstel wordt vergeleken met de voorstellen van de waterschappen van december 2020 (bijlagen WBDD 22-87b en c).
2. De CBCF te adviseren in te stemmen met de als bijlage WBDD 22-87d bijgevoegde, eventueel door uw werkgroep aangepaste concept-reactie aan de minister van IenW.

DE KERN VAN HET ADVIES

Besluitvorming waterschappen

Op 11 december 2020 hebben de waterschappen in de Ledenvergadering van de Unie een drietal besluiten genomen over de toekomst van hun belastingstelsel. Een van deze besluiten was de unanieme vaststelling van een pakket aan voorstellen ter oplossing van een drietal knelpunten en het meenemen van vier meekoppelkansen in de belastingen van de waterschappen. In de brief van dezelfde dag waarmee de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over de besluitvorming werd geïnformeerd hebben de waterschappen de minister gevraagd een wetsvoorstel voor te bereiden dat er voor zorgt dat de waterschappen snel over een bijgesteld belastingstelsel beschikken dat draagvlak voor de heffingswijze kent en leidt tot goed uitlegbare tarieven.

Standpunt VNO-NCW

De voorbereiding van het wetsvoorstel is in de eerste helft van 2021 vertraagd doordat VNO-NCW aan de minister had aangegeven zich niet te kunnen vinden in het voorstel van de waterschappen over de tariefdifferentiatie gebouwd. Zowel ministerie als Unie hebben veel tijd geïnvesteerd in overleggen met VNO-NCW over dit specifieke voorstel. Uiteindelijk hebben partijen elkaar gevonden in de afspraak dat tijdens de thans lopende openbare consultatie van het wetsvoorstel expliciet naar de mening over dit voorstel zal worden gevraagd. Op basis van de consultatiereacties zal de minister besluiten of het voorstel voor de tariefdifferentiatie (al dan niet in aangepaste vorm) onderdeel van het wetsvoorstel blijft uitmaken dat het verdere traject in gaat.

Conceptwetsvoorstel

Nadat IenW in 2021 de nodige voorbereidende documenten had ontwikkeld, heeft zij in het voorjaar van dit jaar eerste versies van het conceptwetsvoorstel gemaakt. Eind juni jl. heeft de minister van IenW naar aanleiding van een beslisnotitie aangegeven dat hij de hoofdlijnen van het conceptwetsvoorstel onderschrijft, dat hij het wetsvoorstel voldoende ver voorbereid vindt om in augustus in consultatie te geven en dat hij zich bij de verdere vormgeving van het voorstel sterk zal laten leiden door de inbreng van belanghebbenden in de consultatiefase.

Informele reactie waterschappen op conceptwetsvoorstel

Het ministerie van IenW heeft de waterschappen in de gelegenheid gesteld om in juli jl. informeel op de toen beschikbare versie van het conceptwetsvoorstel te reageren. Om hiervoor de input bij de waterschappen op te halen, heeft de Unie in juni twee beeld- en opinievormende bijeenkomsten (een ambtelijke bijeenkomst op 21 juni en een bestuurlijke bijeenkomst op 28 juni)

met de waterschappen gehouden. In de bijeenkomsten is met name stil gestaan bij een vergelijking tussen het conceptwetsvoorstel en de voorstellen van de waterschappen uit december 2020. Door de waterschappen is daarnaast een groot aantal nuttige aandachtspunten benoemd ten behoeve van de uiteindelijke implementatie van de voorstellen. Per saldo toonden de waterschappen zich tevreden over de wijze waarop de waterschapsvoorstellen door het ministerie in concept-wetgeving zijn omgezet.

Op basis van de reacties van de waterschappen in de twee bijeenkomsten heeft het Uniebestuur op 8 juli een reactie op het wetsvoorstel opgesteld, die kort daarop aan het ministerie van IenW is uitgebracht. Deze reactie is breed onder de waterschappen verspreid.

Huidige consultatieversie

De versie van het wetsvoorstel die thans ter openbare consultatie voorligt (bijlage WBDD 22-87b) wijkt eigenlijk maar op één onderdeel, de omvang van de bandbreedtes voor de categorieën ongebouwd en natuur in de nieuwe kostentoedelingsmethode, af van de voorstellen van de waterschappen uit december 2020. Voor het overige zijn de voorstellen gelijk aan of conform de bedoelingen van de waterschapsvoorstellen. Zie hiervoor de bijgevoegde verschillenanalyse (bijlage WBDD 22-87c).

Het is goed om verder nog op te merken dat in de huidige versie van het conceptwetsvoorstel (bijlage WBDD 22-87b) ook drie onderwerpen zijn opgenomen waarover in de Ledenvergadering van december 2020 geen besluit is genomen. Het gaat om:

- regelen dat waterschappen bevoegd zijn om meer duurzame energie op te wekken dan zij voor eigen gebruik nodig hebben en dat zij de baten en lasten daarvan aan de heffingen mogen toerekenen, dit naar aanleiding van een eerder verzoek van de waterschappen;
- opname van een expliciete motivatieplicht op basis van gebiedskenmerken indien gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om het kostenaandeel van de ingezetenen in de watersysteemheffing te verhogen ten opzichte van de standaard bandbreedte;
- een verruiming van de beslistermijn op een bezwaarschrift.

De twee laatste onderwerpen zijn niet expliciet aan de orde geweest in de bijeenkomsten met de waterschappen van juni jl. In bijlage WBDD 22-87c worden deze voorstellen toegelicht en zijn deze van een voorstel voor een reactie vanuit de waterschappen voorzien.

Op basis van de verschillenanalyse en de reacties van de waterschappen in de twee bijeenkomsten in juni jl. heeft het Uniebureau bijgevoegde concept-reactie aan de minister van IenW opgesteld (bijlage WBDD 22-87d). Uw werkgroep wordt gevraagd of u zich in deze reactie kunt vinden en of u de CBCF daarover kunt adviseren. De reactie zal na vaststelling in de CBCF-vergadering van 23 september a.s. verstuurd worden.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN / ANDERE PARTIJEN

- Zoals aangegeven wijkt het door het ministerie van IenW opgestelde conceptwetsvoorstel op dit moment op één punt wezenlijk af van de voorstellen die de waterschappen in december 2020 hebben vastgesteld. Wat betreft de omvang van de bandbreedtes voor de categorieën ongebouwd en natuur in de nieuwe kostentoedelingsmethode is in het wetsvoorstel spraken van + en -/ 25%, waar de waterschappen + en -/ 30% hebben voorgesteld. IenW wil een beperking van de bandbreedtes tot 25% aanbrengen om 'tegemeet te komen aan de wens van de stakeholders om enige voorspelbaarheid in de kostenaandelen te houden'. 25% geeft alle waterschappen naar het oordeel van IenW voldoende ruimte om grote lastenschokken op te vangen bij de overgang naar een nieuw systeem. 'De bandbreedtes zo oprekken dat alles 100% bij het oude kan blijven is moeilijk uitlegbaar', aldus IenW. Verder wil IenW in een AMvB vastleggen dat voor de kostendelen van ongebouwd en natuur na een aantal jaar en onder bepaalde voorwaarden bandbreedtes van + en - 50% kunnen gelden. De voorgestelde waterschapsreactie op dit punt is opgenomen in de concept-brief aan de minister. Het is goed hierbij op te merken dat het uiteraard aan de (inzichten van de) wetgever is om onderwerpen anders te benaderen en/of te verwoorden, waarbij de mening en/of belangen van andere stakeholders dan de waterschappen een rol kunnen spelen.
- In de huidige openbare consultatiefase, kunnen alle belanghebbenden hun mening geven over het wetsvoorstel. Daarbij worden zij expliciet uitgenodigd zich uit te spreken over het voorstel voor de tariefdifferentiatie gebouwd. De Unie heeft ten behoeve van deze fase de contacten

met de belangrijkste stakeholders geïntensiveerd: Vereniging Eigen Huis, VNO-NCW, VEMW, LTO, VBNE, Consumentenbond, Woonbond en Aedes. Het is duidelijk dat VNO-NCW in de consultatie zijn standpunt over de tariefdifferentiatie gebouwd opnieuw naar voren zal brengen. We hopen dat er een positieve balans voor de voorstellen ontstaat doordat de andere stakeholders hun eerdere steun opnieuw gaan uitspreken.

BESPROKEN IN

Informeel ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomst met de waterschappen op 21 respectievelijk 28 juni jl. en Uniebestuur op 8 juli. De resultaten van deze sessies hebben hun weerslag gevonden in bijgevoegde concept-reactie aan de minister van IenW.

VERVOLG/COMMUNICATIE

Inbreng waterschappen in formele consultatie

De reactie van de waterschappen in de thans lopende formele consultatie komt via de reguliere lijn van Werkgroep Bedrijfsvoering, Digitalisering en Dienstverlening (WBDD; 2 september) en de CBCF (23 september) tot stand.

Verschillende waterschappen hebben ons aangegeven dat zij in deze periode ook een intern bestuurlijk traject willen organiseren t.b.v. de inbreng in de Uniereactie op het wetsvoorstel. Om deze reden heeft het Uniebureau deze oplegnotitie voor de WBDD, de consultatieversie van het wetsvoorstel, de verschillenanalyse en de concept-Uniereactie op 12 augustus 2022 reeds onder de eerdere deelnemers/genodigden van de ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten in juni verspreid.

Vervolgtraject wetsvoorstel

Het volgende overzicht geeft de belangrijkste stappen weer die nog in het wetgevingstraject moeten worden gezet, met vermelding van het moment waarop iedere stap conform de planning van IenW zal worden afgerond. Wij merken hierbij op dat het om een ambitieuze planning gaat, die weliswaar haalbaar is maar waar weinig lucht in zit; zo is voor de behandeling door de Tweede Kamer vijf maanden uitgetrokken, waarvan het zomerreces 2023 van ca. twee maanden onderdeel is. Als ergens in het traject dus een knelpunt of vertraging optreedt, zal dat naar verwachting direct gevolgen hebben voor de daaropvolgende stappen.

Stap	Stap gereed
Openbare consultatie	september 2022
Besluit Ministerraad	november 2022
Advies Raad van State verwerkt	medio mei 2023
Indiening Tweede Kamer	medio juni 2023
Vaststelling Tweede Kamer	eind november 2023
Indiening Eerste Kamer	begin december 2023
Vaststelling Eerste Kamer	begin februari 2024
Publicatie Staatsblad	begin april 2024
Wetgeving van kracht	1 januari 2025